

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vrăca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Dosar 12462/2023

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 16218...../.....13 JUN. 2023

Domnului pr. prof. Marius Nechita
Director

Seminarul Teologic Liceal "Sf. Ioan Mărturisitorul" Baia Mare
Strada Progresului, nr 43, Municipiul Baia Mare, jud. Maramureș,
Tel/fax: 0262221844; e-mail: stor_bm@yahoo.com

RECOMANDAREA

Nr. 89..... din13 JUN. 2023. 2023

**referitoare la respectarea prevederilor art. 49 din Constituție privind protecția copiilor
și a tinerilor**

În temeiul dispozițiilor art. 14, art. 15 alin. (2) și art. 16 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu cu privire la o posibilă încălcare a prevederilor art. 22 și art. 49 din Constituția României, în urma în urma reportajului publicat, în data de 02 mai 2023, pe portalul de știri baiamare.net, intitulat "Acuze grave de bullying la Seminarul Teologic Ortodox din Baia Mare. "Un extraterestru venit de pe alta planetă care nu este capabil să se uite la el când vorbește!". Pentru verificarea situației a fost efectuată o anchetă la Seminarul Teologic Liceal "Sf. Iosif Mărturisitorul" Baia Mare, județul Maramureș și, în paralel, au fost solicitate informații de la Inspectoratul Școlar Județean Maramureș și Inspectoratul de Poliție Județean Maramureș.

Analizând informațiile și documentele puse la dispoziție, în cadrul anchetei realizate la Seminarul Teologic Liceal "Sf. Iosif Mărturisitorul" Baia Mare, județul Maramureș, precum și răspunsurile transmise de către Inspectoratul Școlar Județean Maramureș și Inspectoratul de Poliție Județean Maramureș se conturează următoarele concluzii:

Conducerea unității de învățământ a inițiat imediat după incident discuții cu cadrul didactic și cu elevii din clasă, în data de 28.04.2023, fiind implicat și consilierul școlar. A fost invitată și mama elevului la discuții cu consilierul școlar și diriginta clasei.

La nivelul unității de învățământ este constituit grupul de acțiune antibullying, membrii acestuia fiind prezenți la ședința consiliului profesoral la care a participat și reprezentantul Inspectoratului Școlar Județean Maramureș, având cunoștință despre sesizare.

În urma incidentului a fost anunțat Inspectoratul Școlar Județean Maramureș și Episcopia Ortodoxă a Maramureșului și Sătmăruului, nefiind demarată o procedură de cercetare disciplinară a profesorului deoarece, în urma verificărilor interne realizate, la nivelul unității de învățământ nu s-au confirmat acuzațiile aduse domnului profesor.

Ultima instruire a cadrelor didactice, respectiv a elevilor cu privire la interzicerea comportamentului abuziv/violent a avut loc în data de 05.05.2023, conform registrului special destinat pentru evidența activităților punctuale desfășurate în domeniul siguranței școlare, iar anterior evenimentului, în data de 29.03.2023, Biroul Siguranță Școlară Maramureș a realizat o instruire a elevilor având ca temă prevenirea violenței.

În cadrul anchetei au fost comunicate, în copie Regulamentul de organizare și funcționare a unității de învățământ, Regulamentul intern, Codul de etică profesională a personalului, Codul antibullying și Planul strategic de prevenire și combatere a bullyingului și ciberbullyingului.

Regulamentul de Organizare și Funcționare al Seminarului Teologic Liceal "Sf. Ioan Mărturisitorul" Baia Mare, aprobat prin Decizia nr. 91/28.03.2023, dispune în cuprinsul art. 98, în lista sancțiunilor disciplinare, mustrarea în fața clasei a Consiliului Profesoral.

Pe de altă parte, Inspectoratul de Poliție Județean Maramureș a confirmat înregistrarea la Parchetul de pe lângă Judecătoria Baia Mare, în cursul lunii mai 2023, a unei plângeri formulate de un elev privind amenințarea și abuzul psihic exercitate de către un profesor din cadrul instituției de învățământ pe care o frecventează.

Verificările realizate de Inspectoratul Școlar Județean Maramureș au evidențiat existența unor păreri împărțite, pe de o parte mama și copilul său, elevul major, care susțin existența unui bullying la adresa elevului, iar pe de altă parte, profesorul, colectivul de elevi al clasei, consilierul școlar și colectivul de angajați ai Seminarului Teologic Liceal „Sf. Iosif Mărturisitorul” Baia Mare care au avut conexiune cu acest caz, care susțin că nu a existat un bullying la adresa elevului. Echipa de control nu a putut trage concluzii elocvente în acest caz.

În data de 03.05.2023, reprezentanții Inspectoratului Școlar Județean Maramureș au participat la ședință a consiliului profesoral în care au fost dezbătute, în plen, situații privind existența bullyingului și contracararea lui, în toate formele sale.

Managerii unității școlare (directorul și directorul adjunct) sunt într-o permanentă relație de comunicare cu Inspectoratul Școlar Județean Maramureș, unitatea școlară fiind atent monitorizată de către Inspectoratul Școlar Județean Maramureș.

De asemenea a fost transmisă tuturor unităților școlare din județ o adresă din partea Inspectoratului Școlar Județean Maramureș referitoare la intensificarea fenomenului de bullying și necesitatea îndreptării atenției către cei care semnalează astfel de situații, amintind și prevederile legislative pe care școlile trebuie să le aplice, cu implicarea resursei umane din unitățile școlare.

Deși informațiile anterior menționate dovedesc demersurile realizate atât de unitatea de învățământ, cât și de Inspectoratul Școlar Județean Maramureș în acest caz, este importantă

sensibilizarea și instruirea personalului didactic, didactic auxiliar și nedidactic în vederea dezvoltării competențelor de comunicare și relaționare pozitivă cu elevii și nu în ultimul rând cunoașterea, aplicarea și respectarea prevederilor legale.

Fiecare proces instructiv-educativ implică în mod obligatoriu existența unei comunicări și a unor relații interpersonale stabilite între profesori și elevi. Dificultățile de stabilire și menținere a relațiilor interpersonale reduc calitatea și frecvența experiențelor de învățare, ceea ce determină o scădere a performanțelor școlare. Formarea unor deprinderi de comunicare și de relaționare eficientă reprezintă un factor protector față de comportamentele de risc și față de situațiile de criză. Relația profesor-elev reprezintă modalitatea principală de mediere didactică, de transpunere a acesteia într-o variantă umană, subiectivă. Dincolo de conținuturile concrete care se transmit, în activitatea didactică este foarte important tipul de interacțiune care se stabilește între clasa de elevi și profesor, precum și atitudinea acestuia raportat la grup și la fiecare elev în parte. Comunicarea educațională este cea care mijlocește realizarea fenomenului educațional în ansamblul sau, indiferent de conținuturile, nivelurile, formele sau partenerii implicați.

Raportat la considerentele anterior menționate sunt incidente dispozițiile art. 5 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare: "(1) Copiii au dreptul la protecție și asistență în realizarea și exercitarea deplină a drepturilor lor, în condițiile prezentei legi." și dispozițiile art. 89 din același act normativ: "(1) Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva abuzului, neglijării, exploatării, traficului, migrației ilegale, răpirii, violenței, pornografiei prin internet, precum și a oricăror forme de violență, indiferent de mediul în care acesta se află: familie, instituții de învățământ, medicale, de protecție, medii de cercetare a infracțiunilor și de reabilitare detenție, internet, mass-media, locuri de muncă, medii sportive, comunitate etc. (3) Angajații instituțiilor publice sau private care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și au suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare sau rele tratamente au obligația de a sesiza de urgență direcția generală de asistență socială și protecția copilului.".

Respectarea și garantarea drepturilor copilului se realizează conform următoarelor principii: a) respectarea și promovarea cu prioritate a interesului superior al copilului; g) respectarea demnității copilului; j) *celeritate în luarea oricărei decizii cu privire la copil*; k) *asigurarea protecției împotriva abuzului, neglijării, exploatării și oricărei forme de violență asupra copilului* (art. 6).

Sunt interzise săvârșirea oricărui act de violență, precum și privarea copilului de drepturile sale de natură să pună în pericol viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului, atât în familie, cât și în instituțiile care asigură protecția, îngrijirea și educarea copiilor, în unități sanitare, unități de învățământ. (art. 95 din Legea nr. 272/2004)

Mai mult, art. 52 alin. (4) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare stabilește, în mod imperativ: "*Cadrele didactice au obligația de a referi centrelor județene de resurse și asistență educațională Centrului Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională cazurile de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență asupra copilului și de a*

semnala serviciului public de asistență socială sau, după caz, direcției generale de asistență socială și protecția copilului, aceste cazuri.”, iar art. 89 impune “Angajații instituțiilor publice sau private care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și au suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare sau rele tratamente au obligația de a sesiza de urgență direcția generală de asistență socială și protecția copilului.”

În cadrul procesului instructiv-educativ copilul are dreptul de a fi tratat cu respect de către cadrele didactice, personalul didactic auxiliar și cel administrativ și de a fi informat asupra drepturilor sale, precum și asupra modalităților de exercitare a acestora. Pedepsele corporale sau alte tratamente degradante în cadrul procesului instructiv-educativ sunt interzise, conform dispozițiilor art. 52 alin. (2) din același act normativ.

De asemenea potrivit art. 16 alin. (6) din Statutul elevului aprobat prin Ordinul Ministerului Educației Naționale nr. 4742/2016, cu modificările și completările ulterioare “Sanționarea elevilor sub forma muștrării în fața colectivului clasei sau al școlii este interzisă în orice context.”

Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare statuează, prin art. 4, că educația și formarea profesională a copiilor, a tinerilor și a adulților au ca finalitate principală formarea competențelor, înțelese ca ansamblu multifuncțional și transferabil de cunoștințe, deprinderi/abilități și aptitudini, necesare pentru educarea în spiritul demnității, toleranței și respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În relațiile cu beneficiarii direcți ai educației, personalul didactic are obligația de a cunoaște, de a respecta și de a aplica norme de conduită prin care se asigură: a) ocrotirea sănătății fizice, psihice și morale a beneficiarilor direcți ai educației prin: (ii)interzicerea agresiunilor verbale, fizice și a tratamentelor umilitoare asupra beneficiarilor direcți ai educației, (iii) protecția fiecărui beneficiar direct al educației, prin sesizarea oricărei forme de violență verbală sau fizică exercitate asupra acestuia, a oricărei forme de discriminare, abuz, neglijență sau de exploatare a acestuia, în conformitate cu prevederile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, (iv) combaterea oricăror forme de abuz (art. 5 din Ordinul 4831/2018 privind aprobarea Codului-cadru de etică al personalului didactic din învățământul preuniversitar).

Față de dispozițiile legale de mai sus, în temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. (1) lit. f), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

Directorul Seminarului Teologic Liceal “Sf. Iosif Mărturisitorul” Baia Mare, județul Maramureș, potrivit dispozițiilor art. 97 și următoarele din Legea educației naționale

nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, în exercitarea prerogativelor conferite de legislația în vigoare va dispune măsurile necesare pentru:

a) *Revizuirea Regulamentului de Organizare și Funcționare al Seminarului Teologic Liceal "Sf. Ioan Mărturisitorul" Baia Mare*, aprobat prin Decizia nr. 91/28.03.2023, astfel încât să fie respectate dispozițiile legale în vigoare, inclusiv prin modificarea art. 98 din care va fi eliminată lit. "b) muștrarea în fața clasei a CP".

b) *Informarea personalului unității de învățământ cu privire la dispozițiile Legii nr. 272/2004 și, cu precădere, a dispozițiilor art. 52 alin. (4) și și 89 alin. (3)*, care impun obligația cadrelor didactice, respectiv a angajații instituțiilor publice sau private care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul de a sesiza orice caz sau suspiciune de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență asupra copilului.

c) *Respectarea obligației legale de a sesiza, imediat, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Maramureș de fiecare dată când există suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare sau rele tratamente aplicate minorilor - elevi ai unității de învățământ.*

d) *Analizarea oportunității participării cadrelor didactice din unitatea de învățământ la cursuri de formare în vederea dezvoltării abilităților de comunicare și relaționare cu elevii pentru prevenirea comportamentelor de risc și a situațiilor de criză.*

Conducerea Seminarului Teologic Liceal "Sf. Iosif Mărturisitorul" Baia Mare, județul Maramureș va informa Avocatul Poporului – Biroul Teritorial Cluj-Napoca (Str. Moșilor, nr. 18, Cluj Napoca, jud. Cluj, tel/fax: 0264.591.561, e-mail: avpcluj@avp.ro), în termen de 30 de zile, cu privire la însușirea Recomandării și cu privire la măsurile dispuse.

Cu deosebită considerație,

AVOCATUL POPORULUI

